

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019- - Nr.

DĖL PROFESINIO MOKYMO FINANSAVIMO METODIKOS PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas) metodikos patvirtinimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas), kuriuo tvirtinama Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodika (toliau – Metodika). Metodikos tikslas – nustatyti profesinio mokymo lėšų apskaičiavimą vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba jos dalį, kad skiriamas finansavimas sudarytų prielaidas kokybiškam profesiniam mokymui, lanksčiam atskirų profesinio mokymo programų modulių komponavimui, skatintų profesinį mokymą pameistrystės forma. Metodika būtų taikoma, skiriant mokymo lėšų formaliajam profesiniam mokymui iš valstybės biudžeto, valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, darbdavių ir (ar) kitų lėšų.

Siekiant užtikrinti racionalų valstybės lėšų panaudojimą ir nustatyti optimalius neformaliojo profesinio mokymo paslaugų teikimo įkainius, Metodiką taip pat rekomenduojama taikyti, nustatant kainą ir už mokymąsi pagal neformaliojo profesinio mokymo programas, kai šis mokymas yra finansuojamas iš valstybės lėšų.

Nutarimo projektas parengtas vykdant Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 2.3.4. Darbo „Švietimo ir mokslo finansavimo pertvarka“ 12 punktą „Profesinio mokymo finansavimo metodikos, užtikrinančios mokymo kokybę ir atitinkančios darbo rinkos poreikius, sukūrimas“. Jis įgyvendina Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 36 straipsnio 5 dalį.

Šiuo metu lėšos formaliajam profesiniam mokymui yra skiriamos pagal Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1320 „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodikos patvirtinimo“. Ši metodika nustato, kiek reikia tiesiogiai su mokymu susijusių lėšų vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, vienai profesinio mokymo valandai. Profesinio mokymo lėšos apskaičiuojamos

mokinių skaičių padauginus iš profesinio mokymo programoms skirto valandų skaičiaus ir mokymo valandos kainos.

Dabartinė finansavimo tvarka yra pakankamai nelanksti, nes, skaičiuojant lėšas programai, nesudaromos galimybės operatyviai reaguoti į darbo rinkos poreikius ir efektyviai naudoti išteklius, skiriant finansavimą tik atskiroms kompetencijoms įgyti. Asmuo, pagal tęstinio profesinio mokymo programas siekiantis patobulinti, įgyti naują kvalifikaciją arba įgyti naujų kompetencijų, kurių reikia darbo rinkai, paprastai turi mokytis pagal visą programą, įskaitant ir dalykus, kuriuos jis jau yra išklaušęs. Tobulinant profesinio mokymo finansavimą, ketinama jį susieti su lėšų skaičiavimu atskiriems profesinio mokymo programų moduliams (programos dalims), kurių laisvesnis komponavimas leistų labiau atliepti profesinio mokymo paklausą ir tikslingiau naudoti lėšas, atsisakant asmenų jau anksčiau įgytų kompetencijų pakartotinio finansavimo.

Kita problema – skiriamas finansavimas nepakankamai atliepia lėšų poreikį mokymo procesui vykdyti, taip pat būtinoms medžiagoms ir mokymo priemonėms. Pagal dabartinę metodiką lėšos vienam mokiniui, besimokančiam valstybės finansuojamoje vietoje (t. y. priimtam į profesinio mokymo įstaigą bendrojo priėmimo metu, kuomet formuojamos grupės) yra skaičiuojamos laikant, kad grupėje yra 25 mokiniai (išskyrus specialiųjų poreikių mokinių grupes), tačiau jei mokinių grupėje yra mažiau, lėšų trūksta, todėl reikėtų labiau atsižvelgti į faktinį mokinių skaičių grupėje.

Šiuo metu praktinio mokymo medžiagų lėšos priklauso nuo profesinio mokymo programos imlumo, kuris nustatomas atsižvelgiant į mokymui naudojamas medžiagas ir turimas lėšas, tačiau skirtumai tarp lėšų, skiriamų atskiroms programoms, yra labai maži, jie neatspindi realaus poreikio. Skyrus labiau poreikius atitinkančius išteklius, būtų sudarytos prielaidos kokybiškam profesiniam mokymui.

Šiuo metu Lietuvoje pameistrystės forma mokosi tik 2 proc. dalyvių, tačiau, tarptautinių ekspertų teigimu, atsižvelgiant į Lietuvą turimas profesinio mokymo ir rinkos sąlygas, jau dabar darbo vietose galėtų mokytis mažiausiai 30 proc. mokinių (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) šalių vidurkis besimokančių pameistrystės būdu sudaro apie 40 proc.). Atsižvelgiant į tai, būtina skatinti profesinio mokymo organizavimą pameistrystės forma.

Pagal teikiamą Metodikos projektą profesinio mokymo lėšos būtų skaičiuojamos vienam mokymosi kreditui, o vienam mokiniui tenkanti lėšų dalis būtų apskaičiuojama vieno mokymosi kredito profesinio mokymo lėšas padauginus iš mokymosi kreditų skaičiaus, tenkančio mokiniui pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba jos dalį.

Tais atvejais, kai mokinys būtų priimamas ne į valstybės finansuojamą vietą, bet būtų siunčiamas mokytis pagal Užimtumo įstatymą, darbdavių užsakymu ar pageidautų mokytis valstybės nefinansuojamoje vietoje, jam būtų taikoma pagal švietimo posričius švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtinta vieno mokymosi kredito kaina, fiksuota atitinkamiems kalendoriniams metams.

Tais atvejais, kai mokinys būtų priimamas į valstybės finansuojamą vietą (skirtą pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamą asmenų, išskyrus asmenis, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas ar Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas, pageidaujančių įgyti kvalifikaciją, priėmimo į valstybės finansuojamas profesinio mokymo vietas planą), vieno mokymosi kredito kaina nebūtų fiksuota – ji priklausytų nuo grupės mokinių skaičiaus: kuo didesnė grupė, tuo mažesnė lėšų suma tektų vienam mokiniui. Jei grupėje (išskyrus specialiųjų poreikių mokinių grupes) būtų ne mažiau kaip 15 mokinių, vienam mokiniui tektų tiek lėšų, kad grupei skiriama lėšų suma išliktų ta pati (t. y. tiek, kad pakaktų padengti grupės, kurioje mokosi mokinys, profesinio mokymo kaštus). Skaičiuojant profesinio mokymo lėšas, būtų atsižvelgiama į poreikį dideles grupes (nuo 21 mokinio) skaidyti į pogrupius.

Teikiamame Metodikos projekte lėšos mokymo priemonėms yra peržiūrėtos, atsižvelgiant į poreikį ir finansines galimybes. Skaičiuojant lėšas mokytojų darbo užmokesčiui ir švietimo pagalbai, atsižvelgiama į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius.

Siekiant motyvuoti profesinio mokymo teikėjus plėtoti profesinį mokymą pameistrystės forma, taip pat padengti su tuo susijusias išlaidas, Metodikoje siūloma šiais atvejais profesinio mokymo lėšas didinti 25 procentais.

Atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. reikalingos lėšos formaliojo profesinio mokymo programoms įgyvendinti jau yra patvirtintos ir paskirstytos, siūloma Metodiką taikyti, apskaičiuojant profesinio mokymo lėšų sumą, skiriamą 2020 metams.

Pritarus teikiamam nutarimo projektui, Metodikoje numatyti finansavimo principai leistų tiksliau atsižvelgti į lėšų poreikį, būtiną profesiniam mokymui vykdyti. Lėšų skaičiavimas vienam mokymosi kreditui būtų skaidresnis ir aiškesnis, leidžiantis paprastai nustatyti profesinio mokymo kainą profesinio mokymo programai ar jos daliai. Metodika motyvuotų plėtoti pameistrystę.

Nutarimo projektas bus įgyvendinamas iš profesiniam mokymui finansuoti skirtų valstybės biudžeto asignavimų, kurie bus paskirstyti vadovaujantis Metodikos nuostatomis. Papildomų valstybės biudžeto lėšų neprireiks.

Nutarimo projektas teiktas derinti Teisingumo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Sandrauga“, Švietimo ir mokslo profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos švietimo profesinei sąjungai, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinei sąjungai, Lietuvos mokytojų, švietimo ir mokslo profesinei sąjungai.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija pastabų nutarimo projektui neturėjo. Į Finansų ministerijos pastabas atsižvelgta. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabos, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateikiamos derinimo pažymoje. Likusios aukščiau išvardytos institucijos per nustatytą terminą pastabų nepateikė.

Nutarimo projekto nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimo projektas teisės aktų nustatyta tvarka skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje (Nr. 19-3919).

Priėmus nutarimą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos departamento direktorė Eglė Radėnienė (tel. 219 1164, el. p. Egle.Radeniene@smm.lt), Švietimo ekonomikos skyriaus vedėja Kristina Markelienė (tel. 219 1162, el. p. Kristina.Markeliene@smm.lt), Profesinio mokymo skyriaus vyriausioji specialistė Jolanta Zabietienė, (tel. 219 1136, el. p. Jolanta.Zabietiene@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 6 lapai.
2. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Laikinais einantis švietimo, mokslo ir sporto
ministro pareigas

Algirdas Monkevičius

Jolanta Zabietienė, tel. 219 1136, el. p. Jolanta.Zabietienė@smm.lt